

UE zwiększa gotowość do obrony dzięki pierwszemu w historii wsparciu finansowemu na rzecz wspólnych zamówień w dziedzinie obronności

Komisja zatwierdziła finansowanie pięciu projektów transgranicznych mających na celu wspieranie bardziej skoordynowanych i skutecznych zamówień publicznych w dziedzinie obronności w państwach członkowskich UE. Wdrażany w ramach [instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego poprzez wspólne zamówienia](#) (EDIRPA) każdy z 5 wybranych projektów otrzyma 60 mln euro, co stanowi łączną kwotę 300 mln euro.

Dzięki korzyściom skali wspólne zamówienia sprawią, że krytyczne zdolności obronne staną się bardziej przystępne cenowo dla sił zbrojnych państw członkowskich. Dzięki wspólnemu zamawianiu produktów siły zbrojne państw członkowskich poprawią interoperacyjność. Jaśniejsze perspektywy i większa przewidywalność, które wiążą się z większymi zamówieniami, wzmocnią przemysł europejski i umożliwią mu dostosowanie zdolności produkcyjnych do potrzeb obronnych Europy. Ogólnie rzecz biorąc, wspólne zamówienia wzmocnią gotowość obronną w państwach członkowskich UE.

Wykorzystanie zamówień na produkty obronne o wartości ponad 11 mld euro dla sił zbrojnych państw członkowskich

Wyznaczając nową erę europejskiej współpracy w dziedzinie obronności, Komisja ogłosiła pierwsze w historii finansowane przez UE projekty wspierające wspólne zamówienia państw członkowskich na krytyczne produkty obronne w trzech obszarach:

- **Zamówienia na systemy obrony powietrznej i przeciwrakietowej**

Dwa projekty wzmocnią wspólne zdolności obrony powietrznej i przeciwrakietowej. Projekt „MISTRAL” wspiera wspólne zamówienia dziewięciu państw członkowskich (FR, BE, CY, EE, ES, HU, SI, RO, DK) na systemy obrony powietrznej bardzo krótkiego zasięgu „Mistral”. Inny projekt, „JAMIE” (w ramach „Wspólnej inicjatywy na rzecz obrony przeciwrakietowej w Europie”), doprowadzi do wspólnych zamówień na systemy obrony powietrznej średniego zasięgu IRIS-T SLM przez sześć państw członkowskich (DE, SI, BG, AT, EE, LV). Są to systemy ochrony przed zagrożeniami powietrznymi, takimi jak samoloty bojowe, śmigłowce szturmowe i bezałogowe systemy powietrzne.

- **Zakup nowoczesnych pojazdów opancerzonych**

EDIRPA będzie również wspierać zamówienia czterech państw członkowskich (FI, LV, SE, DE) na wspólny system pojazdów opancerzonych (CAVS), nowoczesny transporter opancerzony do transportu żołnierzy chronionych. Nowoczesne pojazdy opancerzone oferują wysoką wydajność i niespotykaną mobilność.

- **Zakup amunicji**

W ramach dwóch kolejnych projektów EDIRPA będzie wspierać wspólne zamówienia na różne rodzaje amunicji artyleryjskiej 155 mm, a mianowicie projekt „CPoA 155mm” obejmujący sześć państw członkowskich (NL, IT, PL, LT, DK, HR) oraz projekt „HE 155mm” obejmujący cztery państwa członkowskie (DE, DK, NL, EE).

Pięć wybranych projektów ma łączną wartość zamówień przekraczającą 11 mld euro, co świadczy o dużym efekcie mnożnikowym finansowania UE. Inwestycja EDIRPA o wartości 300 mln euro zachęciła do zaangażowania ponad 36 razy większego, co świadczy o skuteczności programu w stymulowaniu znacznych inwestycji w obronność w całej UE.

Pięć wybranych projektów EDIRPA, dla wszystkich trzech obszarów, wejdzie teraz w fazę przygotowywania umowy o udzielenie dotacji, obejmującą szczegółową koordynację między Komisją a konsorcjami organów publicznych państw członkowskich.

Oprócz wybranych projektów złożono inne obiecujące wnioski. Zostały one dodane do **listy rezerwowej**, dzięki czemu można je zidentyfikować pod kątem potencjalnego przyszłego finansowania. Na przykład państwa członkowskie zaangażowane w te wnioski mogłyby starać się wspierać je finansowo poprzez przenoszenie niewykorzystanych środków UE przydzielonych im w ramach zarządzania dzielonego.

Imponująca liczba uczestniczących państw członkowskich UE

W wybranych projektach EDIRPA uczestniczy 20 państw członkowskich, z których część po raz pierwszy zaangażuje się we wspólne projekty dotyczące zamówień w dziedzinie obronności. Odzwierciedla to rolę EDIRPA w zachęcaniu państw członkowskich do współpracy w celu wyeliminowania krytycznych luk w zdolnościach, w szczególności tych, które pogłębia transfer produktów obronnych na Ukrainę. Średnio sześć państw członkowskich uczestniczy w każdym projekcie – podwojenie minimalnego wymogu prawnego trzech państw członkowskich – wykazując zainteresowanie bardziej ujednoliconym europejskim podejściem do zamówień w dziedzinie obronności.

Wspieranie Ukrainy

Większość wybranych projektów obejmuje również zamówienia na produkty obronne przeznaczone dla Ukrainy, w tym systemy obrony powietrznej i przeciwrakietowej oraz amunicję, wzmacniające zdolności obronne tego kraju w kontekście trwającej rosyjskiej agresji.

Kontekst

Wybór projektów EDIRPA jest odpowiedzią na zaproszenia do składania wniosków ogłoszone przez Komisję w marcu 2024 r. Wraz z przyjęciem EDIRPA, a następnie jego wdrożeniem w ramach programu prac oraz ogłoszeniem odpowiednich zaproszeń do składania wniosków Unia po raz pierwszy zachęca państwa członkowskie i Norwegię do wspólnego nabywania produktów obronnych, zaspokajając najpilniejsze i najważniejsze potrzeby, zwłaszcza te spotęgowane rosyjską agresją na Ukrainę. Agregacja popytu zapewnia przewidywalność, a tym samym zachęca przemysł do zwiększenia zdolności produkcyjnych i poprawi interoperacyjność krajowych sił zbrojnych.

Program prac EDIRPA wspiera wspólne zamówienia w trzech obszarach: 1) amunicja, 2) obrona przeciwlotnicza i przeciwrakietowa oraz 3) platformy i wymiana dotychczasowych systemów. Te priorytety w zakresie finansowania zostały określone wspólnie z państwami członkowskimi w celu zaspokojenia pilnych potrzeb obronnych i uzupełnienia zapasów obronnych.

Do dnia 25 lipca 2024 r. Komisja otrzymała łącznie 12 wniosków, co świadczy o dużym zainteresowaniu ze strony państw członkowskich i Norwegii. Służby Komisji sprawdziły dopuszczalność i kwalifikowalność otrzymanych wniosków i oceniły je zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie EDIRPA.

Program EDIRPA jest krótkoterminowym instrumentem przyjętym w następstwie rosyjskiej agresji na Ukrainę i ma obowiązywać do 2025 r. w celu zachęcenia do współpracy w zakresie najpilniejszych produktów obronnych. Program wspiera nabywanie zdolności obronnych przez siły zbrojne państw członkowskich i Norwegii. Budżet EDIRPA nie pokrywa kosztów produktów związanych z obronnością, ale rekompensuje państwom członkowskim dodatkowe koszty administracyjne wspólnych zamówień. W marcu 2024 r. Komisja przedstawiła wniosek w sprawie europejskiego programu na rzecz przemysłu obronnego (EDIP) w celu rozszerzenia logiki EDIRPA na okres po 2025 r., aby nadal agregować popyt europejski i zwiększać interoperacyjność.

Aby uzyskać więcej informacji

[Zestawienie informacji „MISTRAL”](#)

[Zestawienie informacji „CAVS”](#)

[Zestawienie informacji „CPoA 155 mm”](#)

[Zestawienie informacji „HE 155mm”](#)

[Zestawienie informacji „JAMIE”](#)

[Strona internetowa EDIRPA](#)

[Pytania i odpowiedzi: EDIRPA](#)

[Komunikat prasowy z 15 marca 2024 r.](#)

[Program prac EDIRPA](#)

[Rozporządzenie w sprawie EDIRPA](#)